

Alex Klaasen maakt met kerstrevue *Spuitsneeuw* zijn rentree in het theater

‘Kerstmis is wat je niet hebt afgesproken’

‘Is dit Kerstmis of een strafkamp?’ *Spuitsneeuw* is een rijk gevulde kerstrevue die prikt als een zelfgebreide rendierentruï en tegelijk gloeit van warmte. We krijgen meer van Alex Klaasen te zien dan ooit. ‘Ik ben het allemaal.’

Het plan voor een kerstrevue leek te voldoen aan alle eisen die Alex Klaasen zichzelf had opgelegd na zijn burn-out. ‘Alleen nog maar dingen doen die ik leuk vind, met leuke mensen, en vooral niet te veel druk.’ Een vrolijke aaneenschakeling van sketches, bevolkt door een bonte stoet personages, aan elkaar gelijmd met fijne liedjes. Dat was het basisidee. Uit te voeren met bevriende collega's Tina de Bruin en Rop Verheijen. ‘Maar dan sluipen er verhaallijnen in en groeit het uit tot een mozaïek dat moet kloppen. En zo ontstaat er toch weer een zekere druk.’

Logistieke nachtmerrie

Na de voorstelling zit hij in jeans en sweatshirt in de kleedkamer van De Speeldoos in Baarn, en neemt dankbaar het glas wijn aan dat Rop Verheijen hem brengt. Hij is in de uren daarvoor in razend tempo getransformeerd van cynische Sinterklaas tot getroebleerd rendier en alles wat daar in een show van Alex Klaasen tussenin kan zitten. Wat voor het publiek oogt als een geoliede verkleedpartij is achter de schermen bijkans een logistieke nachtmerrie. ‘De eerste try-outs waren een kwestie van overleven’, vertelt Klaasen. Ook het fjnslippen van de humor vroeg veel aandacht. ‘Er moet virtuositeit ontstaan, met een vanzelfsprekende subtiliteit en nuance.’ Juist omdat de grappen zelf het niet altijd van hun subtiliteit moeten hebben, zoals hij beaamt. Neem de absurde sketch waarin drie bejaarden bij wijze van kerst-tijdverdrijf hun seksuele voorkeuren met elkaar doornemen. ‘Dat is best heftig. Pas met publiek erbij merk je wat wel of niet werkt. Een dildo gaat blijkbaar te ver, maar beffen kan gek genoeg weer wel.’

Weinig zachtzinnig

Wie fijnbesnaard kerstvertier zoekt is met *De Notenkraker* beter af. Niet voor niets luidt het leeftijdsadvies 12+. Des te meer zullen pubers *Spuitsneeuw* weten te waar-

Dolf Jansen "Topvorm"

Erik van Muiswinkel "Schettino!"

"Jansen evolueert van klassieke cabaretier tot verhalenverteller." - *Volkscrant*
"Verrassende en soms meeslepende verhalen, scherpe, komische observaties en tere poëzie." - *Dagblad v/h Noorden*

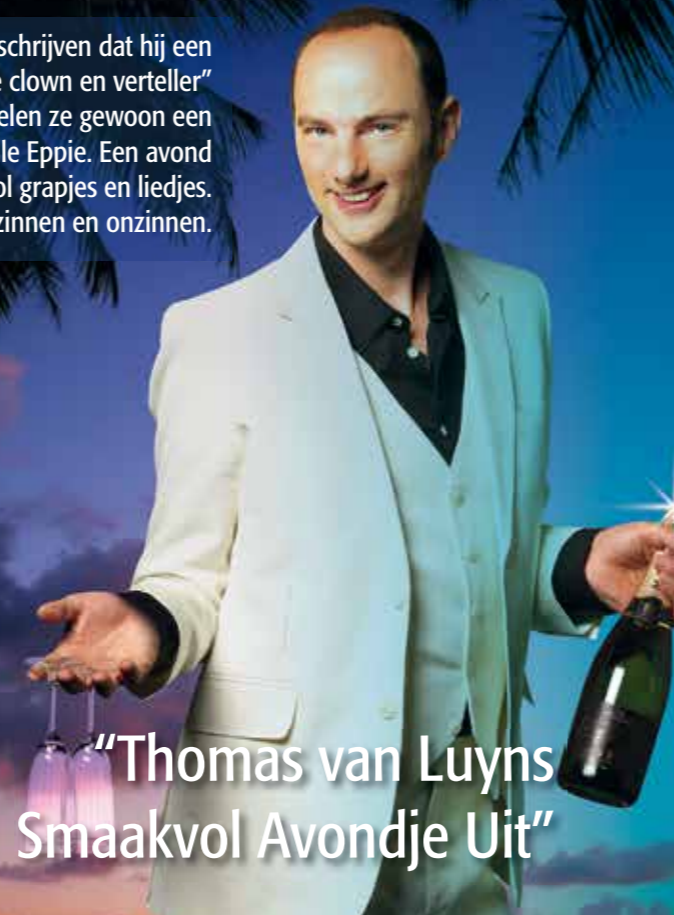
"Gespierde grappen, rake typering, relativeringen en mopperige terzijdes." - *NRC*
"Meester van de taalbeheersing. Je proeft dat iedere zin uit een speciaalzaak komt." - *De Persdienst*

Lenette van Dongen "Roedel"

Waar ze schrijven dat hij een "Geniale clown en verteller" is, bedoelen ze gewoon een Malle Eppie. Een avond vol grapjes en liedjes. Met volzinnen en onzinnen.

"Van Dongen magnifiek in malheur. IJzersterk." - *NRC*
"Lenette van Dongen pakt met grappen en rake nostalgie het publiek in." - *AD*

Thomas van Luyns "Smaakvol Avondje Uit"

Wie fijnbesnaard kerstvertier zoekt is, met De Notenkraaker beter af

deren. Niet alleen door de soms weinig zachtzinnige humor, maar ook omdat ze zichzelf bevestigd zien in hun rebellie tegen dwingende kerstregimes. Want vóór alles is deze revue een warm pleidooi voor onbekommerd samenzijn, vervat in die ene sleutelzin: 'Kerstmis is niet wat je afspreekt, maar juist wat je niet hebt afgesproken'. In één van de verhaallijnen die Klaasen samen met tekstschrijver Niek Barendsen heeft uitgewerkt, zien we hoe hij als zichzelf kerst viert. Thuis, met zijn beste vrienden Tina en Rop, en volgens het vertrouwde stramien van eten, drinken, spelletjes, cadeautjes. Juist dat patroon zit een vredige kerst behoorlijk in de weg.

Gezeur over types

Door nu ook eens als zichzelf op het toneel te verschijnen, al is het dan in een goudkleurig pak, hoopt Alex Klaasen de critici die hem verwijten te weinig van zichzelf te laten zien, het gras voor de voeten weg te maaien. 'De vraag is altijd: wanneer zien we de echte Alex? Ik dacht, laten we dan maar eens kerst bij Alex thuis doen. Al blijft het natuurlijk een uitvergroting.' Tegelijkertijd wemelt het in *Spuitsneeuw* van wat we dan al snel typetjes noemen, een term die Klaasen nadrukkelijk niet in de mond neemt, in elk geval niet als verkleinwoord. Hij is het gezeur over zijn types een beetje zat, laat hij doorschemeren. Alsof hij zich daarachter zou kunnen verschuilen. 'Ik ben het allemaal. Je moet gewoon beter kijken. Dat ik op een bepaalde manier in al die personages zit, is wat het samenbrengt.' De rode draad van 'kerst bij Alex' is in *Spuitsneeuw* vervlochten met het verhaal van straatjunc Stacey, een hedendaagse variant van *Het meisje met de zwavelstokjes*. Uiteindelijk voelt Klaasen zich naar eigen zeggen misschien meer verwant met Stacey dan met de lichtelijk naïeve versie die hij hier van zichzelf speelt. 'In haar personage zit voor mij meer ontroering. Ze is zielig maar ook heel lief. Blijft positief ondanks haar eenzaamheid.' Hij hoopt dat het publiek ziet hoe beide verhalen zich spiegelen. 'De personages voelen zich allebei in de steek gelaten, maar bij Stacey is de vorm theateraler. Ik hou erg van sprookjes; helemaal als het kinderverhalen voor volwassenen worden.'

Afleiding moet

En ja, onder de burlesque buitenkant van deze revue gaat het ook weer over alleen-zijn, of niet. Berustend: 'Zoals alles wat ik maak daaraan is gelinkt. En zoals het bij mij zelf ook heel erg wisselt. Ik heb andere mensen nodig, maar bij tijd en wijle ook ruimte voor mezelf. Het is wel veranderd, heeft hij gemerkt. 'Ik ben minder alleen. Letterlijk. Ik heb geleerd dat ik sneller oplaad met andere mensen om me heen. Je hebt veel minder tijd om over jezelf na te denken en dat kost veel minder energie. Ik moet mezelf afleiden om een lichter en leuker leven te hebben.' Is dit uitbundige programma ook zo'n vorm van afleiding? 'Eh...het bevat me wel heel erg. Het ritme ook. Het is veel leuker thuiskomen. Alles stroomt weer, ik krijg er energie van.'

Ouderwets uitpakken

Volgend jaar blijft hij bewust even uit het theater. Na zijn hoofdrol in *Chez Nous* hoopt hij op een nieuwe filmrol. 'Ik ben er nog een groentje in. Ik wil graag nieuwe dingen leren. Ik heb ook wat tv-plannen liggen, wil daar meer voor schrijven. En ik zou wel een programma met klassieke muziek willen maken. Schubertliederen bijvoorbeeld. Ik ben met klassieke muziek opgegroeid, maar het is er nooit van gekomen er iets mee te doen.' Nú had hij vooral behoefte om ouderwets uit te pakken, vertelt hij, ook als brutaal tegenwicht tegen de crisis. 'Geef mensen maar een lekker vette show, dan worden ze vanzelf weer blij. En ik ook.' ❧

Spuitsneeuw is te zien t/m 1-2. www.toptheater.nl